

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 28. 4. 2020
COM(2020) 310 final

2020/0066 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013 a nariadenie (EÚ) 2019/876,
pokiaľ ide o úpravy v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19**

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013¹ (nariadenie o kapitálových požiadavkách alebo CRR) sa spolu so smernicou 2013/36/EÚ² (smernica o kapitálových požiadavkách alebo CRD) ustanovuje prudenciálny regulačný rámec pre úverové inštitúcie pôsobiace v Únii. Nariadenie CRR a smernica CRD boli prijaté po finančnej kríze v rokoch 2008 – 2009 s cieľom zvýšiť odolnosť inštitúcií pôsobiacich vo finančnom sektore EÚ, a to najmä na základe globálnych noriem, na ktorých sa Únia dohodla s medzinárodnými partnermi, najmä s Bazilejským výborom pre bankový dohľad (BCBS).

Nariadenie CRR bolo následne menené s cieľom riešiť zostávajúce nedostatky prudenciálneho regulačného rámca a vykonať niektoré zostávajúce prvky reformy globálnych finančných služieb, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie odolnosti inštitúcií. Okrem rôznych následných zmien sa nariadením (EÚ) 2017/2395³ zaviedli v nariadení CRR prechodné dojednania na zmiernenie vplyvu zavedenia nového účtovného štandardu [medzinárodného štandardu finančného výkazníctva (IFRS) 9 – Finančné nástroje] na vlastné zdroje. Nariadením (EÚ) 2019/630⁴ sa v nariadení CRR zaviedla požiadavka minimálneho krytia strát pri problémových expozíciách (takzvaný prudenciálny zabezpečovací mechanizmus). Nariadením (EÚ) 2019/876⁵ (nariadenie CRR II) sa k nariadeniu CRR pridali niektoré konečné prvky medzinárodných reforiem (sfinalizovaný rámec Bazilej III), ktoré okrem iného zahŕňajú nové vymedzenie ukazovateľa finančnej páky a vankúš ukazovateľa finančnej páky, čo zabráni inštitúciám nadmerne zvyšovať pákový efekt. Týmto nariadením sa v nariadení CRR takisto zaviedlo priaznivejšie prudenciálne zaobchádzanie s určitými softvérovými aktívami, s určitými úvermi zabezpečenými dôchodkami a platmi, ako aj s úvermi pre malé a stredné podniky (MSP) a projekty v oblasti infraštruktúry.

¹ Nariadenie (EÚ) Európskeho parlamentu a Rady č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2395 z 12. decembra 2017, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o prechodné dojednania na zmiernenie vplyvu zavedenia IFRS 9 na vlastné zdroje a vplyvu zaobchádzania s veľkou majetkovou angažovanosťou v prípade expozícií voči niektorým subjektom verejného sektora denominovaných v domácej mene ktoréhokoľvek členského štátu (Ú. v. EÚ L 345, 27.12.2017, s. 27).

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/630 zo 17. apríla 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o minimálne krytie strát pri problémových expozíciách (Ú. v. EÚ L 111, 25.4.2019, s. 4).

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/876 z 20. mája 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o ukazovateľ finančnej páky, ukazovateľ čistého stabilného financovania, požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky, kreditné riziko protistrany, trhové riziko, expozície voči centrálnym protistranám, expozície voči podnikom kolektívneho investovania, veľkú majetkovú angažovanosť, požiadavky na predkladanie správ a zverejňovanie informácií, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 150, 7.6.2019, s. 1).

Vážny hospodársky otras spôsobený pandémiou ochorenia COVID-19 a výnimočné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia majú ďalekosiahly vplyv na hospodárstvo. Podniky čelia narušeniu dodávateľských reťazcov, dočasnému zatváraníu a zníženému dopytu, zatiaľ čo domácnosti sú konfrontované s nezamestnanosťou a klesajúcimi príjmami. Orgány verejnej moci na úrovni Únie a členských štátov podnikli rozhodné kroky na podporu domácností a solventných podnikov v tom, aby dokázali prekonať toto závažné, no iba dočasné spomalenie hospodárskej činnosti a z neho vyplývajúci nedostatok likvidity. V dôsledku reforiem uskutočnených po finančnej kríze z roku 2008 sú úverové inštitúcie v súčasnosti dobre kapitalizované a oveľa odolnejšie, než boli v roku 2008. To im umožňuje zohrávať kľúčovú úlohu pri zvládaní hospodárskeho otrasu, ktorý spôsobila pandémia ochorenia COVID-19. Neistota spojená s tempom obnovy hospodárskej činnosti však bude mať nevyhnutne vplyv na bankový sektor.

Príslušné orgány v celej Únii poskytli v reakcii na nové okolnosti dočasné kapitálové a prevádzkové úľavy na zabezpečenie priaznivých podmienok pre úverové inštitúcie, aby mohli pokračovať v poskytovaní úverov počas pandémie ochorenia COVID-19. Je preto dôležité, aby sa kapitál alokoval tam, kde je to najviac potrebné, a aby prudenciálny rámec plynule koexistoval s rozličnými opatreniami na zvládnutie pandémie ochorenia COVID-19. Nariadenie CRR ponúka bankám dostatočný manévrovací priestor na podporu verejných a súkromných iniciatív, aby sa mohlo podnieť ďalšie poskytovanie úverov v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 a súčasne zabezpečiť obozretný prístup. Flexibilita zakotvená v nariadení CRR je opísaná vo výkladovom oznámení Komisie z 27. apríla 2020⁶ o uplatňovaní účtovných a prudenciálnych rámcov na uľahčenie poskytovania bankových úverov EÚ v kontexte ochorenia COVID-19.

Okrem plného využitia flexibility povolenej v existujúcom rámci treba uskutočniť niektoré obmedzené zmeny špecifických aspektov nariadenia CRR, aby sa maximalizovala kapacita úverových inštitúcií poskytovať úvery a absorbovať straty súvisiace s pandémiou ochorenia COVID-19, a súčasne zabezpečovať ich nepretržitú odolnosť. Okrem toho sa na medzinárodnej úrovni výbor BCBS dohodol na jednoročnom oneskorení termínu vykonávania záverečných prvkov rámca Bazilej III, pričom niektoré z nich už boli začlenené do nariadenia CRR⁷, ako aj na väčšej flexibilita postupného vnášania vplyvu IFRS 9 na kapitál. Tieto zmeny treba zohľadniť v existujúcich pravidlách.

Po prvé, treba upraviť prechodné dojednania, ktoré umožňujú úverovým inštitúciám zmierniť vplyv tvorby rezerv na očakávané úverové straty podľa štandardu IFRS 9 na vlastné zdroje. Táto úprava by úverovým inštitúciám umožnila lepšie zmierniť vplyv akéhokoľvek zvýšenia tvorby rezerv na očakávané úverové straty spôsobeného zhoršením kreditnej kvality expozícií úverových inštitúcií vzhľadom na hospodárske dôsledky pandémie ochorenia COVID-19.

Po druhé, aby sa zohľadnil vplyv záruk súvisiacich s ochorením COVID-19, pravidlá týkajúce sa minimálneho krytia strát pri problémových expozíciách sa musia upraviť tak, aby sa dočasne rozšírilo zaobchádzanie, ktoré sa v súčasnosti uplatňuje na problémové expozície, na ktoré sa vzťahuje záruka alebo poistenie zo strany agentúr na podporu exportu, na problémové expozície, ktoré by vznikli v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 a na ktoré sa vzťahujú rôzne systémy záruk zavedené členskými štátmi. Týmto by sa uznali podobné charakteristiky,

⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Výkladové oznámenie Komisie o uplatňovaní účtovných a prudenciálnych rámcov na uľahčenie poskytovania bankových úverov EÚ – Podpora podnikov a domácností v prostredí COVID-19 [COM(2020) 169 z 28.4.2020].

⁷ Odklad sa vzťahuje na revidované pravidlá týkajúce sa kapitálových požiadaviek založených na riziku, ako aj na revidované pravidlá týkajúce sa ukazovateľa finančnej páky.

ktoré sú spoločné pre záruky agentúr na podporu exportu a záruky súvisiace s ochorením COVID-19.

Po tretie, treba upraviť mechanizmus kompenzácií spojený s diskrečnou právomocou príslušného orgánu s cieľom umožniť úverovým inštitúciám dočasne vylúčiť expozície v podobe rezerv v centrálnej banke z výpočtu ukazovateľa finančnej páky. Tým by sa zabezpečilo, že úverové inštitúcie účinne nasmerujú likviditu poskytovanú centrálnymi bankami v kontexte krízy do hospodárstva.

Po štvrté, v súlade s rozhodnutím výboru BCBS treba odložiť dátum začiatku uplatňovania novej požiadavky na vankúš ukazovateľa finančnej páky. Tým by sa uvoľnila operačná schopnosť úverových inštitúcií a umožnilo by sa, aby sa zamerali na bezprostrednejšie výzvy spojené s pandémiou ochorenia COVID-19.

Po piate, treba posunúť dátumy začiatku uplatňovania niektorých kapitálových výhod, s ktorými sa v nariadení CRR počíta, ale ešte sa neuplatňujú; konkrétne ide o ustanovenia o zaobchádzaní s určitými softvérovými aktívami, ustanovenia o určitých úveroch zabezpečených dôchodkami alebo platmi, revidovaný faktor na podporu malých a stredných podnikov (MSP) a nový faktor na podporu financovania infraštruktúry. Posunutie dátumu začiatku uplatňovania oboch uvedených podporných faktorov, ako aj preferenčného zaobchádzania s určitými softvérovými aktívami a preferenčného zaobchádzania s určitými úvermi zabezpečenými dôchodkami alebo platmi, by uvoľnilo vlastné zdroje inštitúcií, čo by im umožnilo výrazne zvýšiť tak veľmi potrebný objem úverov počas pandémie ochorenia COVID-19 a po nej.

Tieto navrhované zmeny zásadne nezmenia prudenciálny regulačný rámec. Tvoria súčasť reakcie Komisie na riešenie núdzovej situácie vyvolanej pandémiou ochorenia COVID-19. Tieto úpravy prudenciálneho rámca by uľahčili spoločné úsilie zamerané na zmiernenie vplyvu pandémie, a tým by smerovali k rýchlej obnove hospodárskej činnosti.

• Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

Týmto návrhom sa zavádzajú zmeny existujúcich právnych predpisov. Tieto zmeny sú plne v súlade s existujúcimi ustanoveniami týkajúcimi sa politiky v oblasti prudenciálnych požiadaviek pre inštitúcie a dohľadu nad nimi vrátane výkladového oznámenia Komisie prijatého v rovnakom čase ako tento návrh. Sú takisto plne v súlade s účtovnými pravidlami Únie, najmä s nariadením Komisie (EÚ) 2016/2067 z 22. novembra 2016, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1126/2008, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy, pokiaľ ide o medzinárodný štandard finančného výkazníctva 9. Tento návrh dopĺňa opatrenia prijaté v tejto oblasti Európskou centrálnou bankou, Európskym orgánom pre bankovníctvo a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

• Súlad s ostatnými politikami Únie

Tento návrh je súčasťou širšej reakcie Európskej komisie na pandémiu ochorenia COVID-19. Prispieva k zabezpečeniu účinnosti opatrení prijatých členskými štátmi, Komisiou a Európskou centrálnou bankou. Je plne v súlade s oznámením Komisie s názvom „Koordinovaná hospodárska reakcia na vypuknutie nákazy COVID-19“, ktoré bolo uverejnené 13. marca 2020⁸, ako aj s oznámením Komisie s názvom „Opatrenia v reakcii na

⁸ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskej investičnej banke a Euroskupine – Koordinovaná hospodárska reakcia na vypuknutie nákazy COVID-19, COM(2020) 112 final z 13.3.2020.

koronavírus – Využijeme každé dostupné euro všetkými možnými spôsobmi na ochranu životov a živobytia“, ktoré bolo uverejnené 2. apríla 2020⁹.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Návrh vychádza z článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), t. j. z toho istého právneho základu ako legislatívne akty, ktoré sa menia.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Ciele sledované plánovanými zmenami, konkrétne maximalizovať kapacitu úverových inštitúcií poskytovať úvery a absorbovať straty súvisiace s pandémiou ochorenia COVID-19 a súčasne zabezpečovať ich nepretržitú odolnosť, možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie než rozličnými vnútroštátnymi iniciatívami, keďže zmeny sa týkajú dátumov začiatku uplatňovania pravidiel Únie alebo predstavujú úpravy existujúcich pravidiel Únie v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19. Problémy a hlavné príčiny sú vo všetkých členských štátoch rovnaké. Ak by Únia nekonala, existujúci regulačný rámec by bol menej účinný pri podpore rôznych opatrení, ktoré orgány verejnej moci prijali na úrovni Únie aj na vnútroštátnej úrovni, a menej by reagoval na výnimočné trhové výzvy.

Schopnosť členských štátov prijímať vnútroštátne opatrenia je obmedzená, keďže nariadením CRR sa už tieto záležitosti upravujú a zmeny na vnútroštátnej úrovni by boli v rozpore s platnými právnymi predpismi Únie. Ak by Únia prestala regulovať tieto aspekty, vnútorný trh s bankovými službami by začal podliehať rôznym súborom pravidiel, čo by viedlo k fragmentácii a oslabeniu nedávno vybudovaného jednotného súboru pravidiel v tejto oblasti.

• Proporcionalita

Toto opatrenie Únie je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa maximalizovať schopnosť úverových inštitúcií poskytovať úvery a absorbovať straty v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 pri zachovaní konzistentnosti prudenciálneho rámca. Navrhované zmeny nepresahujú rozsah riešenia vybraných ustanovení prudenciálneho rámca Únie pre úverové inštitúcie, ktoré majú za cieľ výlučne opatrenia zamerané na zabezpečenie obnovy hospodárskej činnosti po kríze vyvolanej pandémiou ochorenia COVID-19. Navrhované zmeny sú okrem toho obmedzené na tie otázky, ktoré nemožno riešiť v rámci existujúceho priestoru na diskrečnú právomoc stanoveného súčasnými pravidlami.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

K tomuto návrhu nie je priložené samostatné posúdenie vplyvu, keďže tento návrh nemení základné aspekty nariadenia CRR a neukladá dotknutým stranám nové povinnosti. Vplyv opatrení, ktoré sa týmto návrhom menia, bol okrem toho predmetom analýzy v posúdeniach vplyvu, ktoré sa vykonali v súvislosti s nariadením (EÚ) 2017/2395, nariadením (EÚ) 2019/876 a nariadením (EÚ) 2019/630, ktorými sa mení nariadenie CRR v súvislosti s aspektmi, na ktoré sa vzťahuje tento návrh. Cieľom návrhu je predovšetkým poskytnúť z výnimočných dôvodov v súvislosti so súčasnou pandémiou ochorenia COVID-19 odklady,

⁹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Opatrenia v reakcii na koronavírus Využijeme každé dostupné euro všetkými možnými spôsobmi na ochranu životov a živobytia, COM(2020) 143 final z 2.4.2020.

pokiaľ ide o dátum začiatku uplatňovania určitých ustanovení nariadenia CRR, alebo predčasne začať uplatňovať opatrenia, ktoré by oslobodili banky od niektorých kapitálových požiadaviek, alebo bližšie určiť prudenciálne zaobchádzanie s určitými expozíciami so zreteľom na výnimočné okolnosti vyvolané pandémiou ochorenia COVID-19.

Navrhované zmeny by mali obmedzený vplyv na administratívnu záťaž pre banky a náklady na prispôsobenie ich vnútorných operácií, pričom sa očakáva, že náklady majú byť kompenzované výhodami z hľadiska dostupnosti kapitálu. Navrhované zmeny sa týkajú ustanovení, ktoré bankám umožňujú využívať priaznivejšie zaobchádzanie, ale takéto zaobchádzanie im neukladajú.

- **Základné práva**

Únia sa zaviazala dodržiavať prísne normy ochrany základných práv a je signatárom mnohých dohôd o ľudských právach. V tomto kontexte je nepravdepodobné, že tieto práva, ktoré sú zakotvené v hlavných dohovoroch OSN o ľudských právach, v Charte základných práv Európskej únie, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmlúv o EÚ, a v Európskom dohovore o ľudských právach (EDLP), budú návrhom priamo dotknuté.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet inštitúcií Únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Prechodné dojednania na zmiernenie vplyvu ustanovení štandardu IFRS 9 týkajúcich sa regulátorného kapitálu

Článok 473a nariadenia CRR obsahuje prechodné dojednania, ktoré umožňujú inštitúciám pripočítat' k vlastnému kapitálu Tier 1 časť akéhokoľvek zvýšenia rezerv v dôsledku zavedenia účtovania očakávaných úverových strát podľa IFRS 9. Prechodné dojednania pozostávajú z dvoch zložiek: statickej a dynamickej. Statická zložka umožňuje úverovým inštitúciám čiastočne neutralizovať vplyv zvýšenia účtovných rezerv na vlastný kapitál Tier 1 v prvý deň uplatňovania v dôsledku zavedenia štandardu IFRS 9. Dynamická zložka umožňuje bankám čiastočne neutralizovať vplyv dodatočného (t. j. po prvom dni uplatňovania) zvýšenia rezerv na finančné aktíva, ktoré nie sú úverovo znevýhodnené. Existujúce prechodné dojednania sa vzťahujú na obdobie 2018 – 2022.

Uplatňovanie štandardu IFRS 9 počas hospodárskeho poklesu zapríčineného pandémiou ochorenia COVID-19 môže viesť k náhlemu výraznému zvýšeniu rezerv na očakávané úverové straty, keďže v prípade mnohých expozícií bude možno treba vypočítat' očakávané straty počas celej ich životnosti. S cieľom zmierniť potenciálny vplyv, ktorý môže mať náhle zvýšenie rezerv na očakávané úverové straty na kapacitu inštitúcií poskytovať úvery zákazníkom v najviac potrebnom čase, by sa prechodné dojednania mali predĺžiť. To by prinieslo dodatočné zmiernenie vplyvu pandémie ochorenia COVID-19 na možné zvýšenie potrieb inštitúcií v oblasti tvorby rezerv podľa IFRS 9, pričom by sa zachovali prechodné dojednania pre sumy očakávaných úverových strát stanovené pred pandémiou COVID-19. Tieto zmeny by preto umožnili upraviť 5-ročné prechodné obdobie, ktoré sa začalo v roku 2018. Nové prechodné obdobie tak finančným inštitúciám umožní upraviť kalibráciu opatrení na opätovné zahrnutie rezerv do vlastného kapitálu Tier 1 počas obdobia 2020 – 2024.

V súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 sa prechodné dojednania predlžujú len pre dynamickú zložku v súlade s cieľovými revíziami¹⁰ medzinárodne dohodnutých prudenciálnych noriem (článok 1 bod 2 návrhu) s cieľom riešiť prípadné zvýšenie rezerv na očakávané úverové straty po pandémii COVID-19. S cieľom zabezpečiť, aby dodatočná úľava bola zameraná na očakávané úverové straty vyplývajúce z výnimočných okolností pandémie ochorenia COVID-19 bez toho, aby sa vytvorila neprimeraná zložitosť, referenčný dátum pre akékoľvek zvýšenie rezerv, na ktoré by sa vzťahovali predĺžené prechodné dojednania, sa posúva z 1. januára 2018 na 1. január 2020, keďže od tohto dátumu by sa dodatočné straty, ktoré vznikli inštitúciám, pravdepodobne týkali pandémie ochorenia COVID-19.

Článok 473a ods. 1 nariadenia CRR obsahuje revidovaný vzorec na výpočet súm očakávaných úverových strát, ktoré možno zahrnúť do vlastného kapitálu Tier 1 (t. j. „opätovne zahrnúť“ do vlastného kapitálu Tier 1), v ktorom sa uplatňujú rôzne faktory pre statickú a dynamickú zložku. Zatiaľ čo po tomto návrhu zostáva výpočet statickej zložky nezmenený, dynamická zložka bude podliehať rozšírenému prechodnému obdobiu a prepracovanému prechodnému koeficientu úpravy.

Referenčné dátumy v článku 473a ods. 3 a 5 nariadenia CRR pre výpočet možného zvýšenia rezerv na očakávané úverové straty pre aktíva, ktoré nie sú úverovo znevýhodnené, k dátumu vykazovania, ktoré sa môžu pripočítavať k vlastnému kapitálu Tier 1, sa menia vzhľadom na revidovaný vzorec v odseku 1 a nový dátum uzávierky.

Prechodné obdobie pre statickú zložku v článku 473a ods. 6 nariadenia CRR sa upraví podľa nového vzorca uvedeného v odseku 1 uvedeného článku.

Novým odsekom 6a sa predlžuje prechodné obdobie pre dynamickú zložku, čo inštitúciám umožní v plnej miere opätovne zahrnúť do vlastného kapitálu Tier 1 akékoľvek zvýšenie nových rezerv vykázaných v rokoch 2020 a 2021 v prípade ich finančných aktív, ktoré nie sú úverovo znevýhodnené. Suma, ktorá by sa mohla od roku 2022 do roku 2024 opätovne zahrnúť, by sa znižovala lineárne.

Zmeny v článku 473a ods. 7 nariadenia CRR zjednodušujú prepočítanie kapitálových požiadaviek. Nahrádza sa nimi preškáľovanie všetkých hodnôt expozícií, ktoré sú znížené o rezervy štandardnou rizikovou váhou 100 %, ktorá sa má priradiť k sumám opätovne zahrnutým do vlastného kapitálu Tier 1.

Zmeny v článku 473a ods. 9 nariadenia CRR umožňujú inštitúciám, ktoré sa v minulosti rozhodli nevyužiť prechodné dojednania, zmeniť toto rozhodnutie kedykoľvek počas prechodného obdobia, a to pod podmienkou predchádzajúceho súhlasu ich príslušného orgánu. Okrem toho sa v článku 473a ods. 9 nariadenia CRR poskytuje inštitúciám možnosť uplatniť len dynamickú zložku. A napokon, s cieľom monitorovať počet inštitúcií v celej EÚ, ktoré využívajú prechodné dojednania, sú príslušné orgány povinné pravidelne informovať orgán EBA o počte inštitúcií, nad ktorými vykonávajú dohľad, ktoré tieto dojednania využívajú.

¹⁰ Pozri tlačovú správu „Basel Committee sets out additional measures to alleviate the impact of Covid-19“ (Bazilejský výbor stanovuje dodatočné opatrenia na zmiernenie vplyvu Covid-19), 3. apríla 2020, k dispozícii na: <https://www.bis.org/press/p200403.htm>.

Zaobchádzanie s verejne zaručenými úvermi v rámci prudenciálneho zabezpečovacieho mechanizmu pre nesplácané úvery

Oficiálne agentúry na podporu exportu zvyčajne vydávajú záruky v mene národných vlád s cieľom poskytovať zabezpečenie pre úvery, ktoré sa poskytujú na účely financovania vývozu. Nesplácané úvery zaručené týmito agentúrami získavajú preferenčné zaobchádzanie, pokiaľ ide o požiadavky na tvorbu rezerv podľa článku 47c nariadenia CRR. Navrhovanou výnimkou z článku 47c ods. 3 nariadenia CRR sa rozširuje toto preferenčné zaobchádzanie na expozície, na ktoré platí záruka alebo protizáruka verejného sektora v súvislosti s opatreniami zameranými na zmiernenie hospodárskeho vplyvu pandémie ochorenia COVID-19 v súlade s pravidlami Únie o štátnej pomoci. Tým by sa zohľadnil podobný rizikový profil týchto zaručených expozícií (článok 1 bod 3 návrhu).

Dátum začiatku uplatňovania vankúša ukazovateľa finančnej páky

Nariadením CRR II sa v nariadení CRR zaviedol nový článok 92 ods. 1a, ktorým sa zavádza požiadavka na vankúš ukazovateľa finančnej páky v prípade globálnych systémovo významných inštitúcií. Dátum začiatku uplatňovania vankúša bol pôvodne stanovený na 1. január 2022. V súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19 a v súlade s revidovaným harmonogramom vykonávania, na ktorom sa dohodol výbor BCBS, sa dátum začiatku uplatňovania stanovený v článku 3 ods. 5 nariadenia CRR II odkladá o jeden rok, na 1. január 2023 (článok 2 bod 2 návrhu).

Kompenzovanie vplyvu vylúčenia určitých expozícií z výpočtu ukazovateľa finančnej páky

Nariadením CRR II sa upravil výpočet ukazovateľa finančnej páky na základe revidovanej bazilejskej normy. Zmeny zahŕňali zavedenie diskrečnej právomoci dočasne vylúčiť za výnimočných okolností určité expozície centrálnych bánk z veľkosti celkovej expozície inštitúcie [článok 429a ods. 1 písm. n) a ods. 5 až 7 nariadenia CRR]. Výnimka sa môže udeliť na obmedzené časové obdobie nepresahujúce jeden rok, ak príslušný orgán inštitúcie po porade s príslušnou centrálnou bankou určil a verejne vyhlásil, že takéto výnimočné okolnosti existujú. Akýkoľvek vplyv vylúčenia je v plnej miere kompenzovaný mechanizmom stanoveným v článku 429a ods. 7 nariadenia CRR, ktorým sa prísne primeraným spôsobom zvyšuje individuálny ukazovateľ finančnej páky úverovej inštitúcie.

Diskrečná právomoc, ktorou sa má uľahčiť účinný prenos opatrení menovej politiky, sa začne uplatňovať spolu s požiadavkou na ukazovateľ finančnej páky 28. júna 2021. Súčasná kríza súvisiaca s ochorením COVID-19 však ukázala, že ak by sa uplatnil mechanizmus kompenzácií, bol by príliš reštriktívny a jeho uplatňovanie by v skutočnosti neuláhčilo účinný prenos menovej politiky. V rámci súčasného mechanizmu kompenzácií môžu úverové inštitúcie podliehať určitým obmedzeniam v súvislosti s úrovňou zvýšenia ich rezerv v centrálnej banke. Súčasný mechanizmus kompenzácií by preto mohol odrádzať úverové inštitúcie, aby využívali facility likvidity centrálnej banky za stresovej situácie v potrebnom alebo požadovanom rozsahu. To by viedlo k obmedzeniu účinného prenosu opatrení menovej politiky a v konečnom dôsledku k tomu, že inštitúcia by bola nútená znížiť ukazovateľ finančnej páky predajom aktív alebo znížením úrovne poskytovania úverov reálnej ekonomike, alebo oboch, vzhľadom na obmedzený manévrovací priestor na kontrolu rozsahu týchto rezerv počas krízy.

Na základe týchto zistení a vzhľadom na mandát Komisie stanovený v článku 511 nariadenia CRR, podľa ktorého sa má okrem iného preskúmať zaobchádzanie s rezervami v centrálnych bankách, sa Komisia domnieva, že je vhodné upraviť mechanizmus kompenzácií pred tým, ako sa začne uplatňovať [článok 1 bod 1 písm. b) návrhu]. Tým sa zvýši flexibilita konať primerane a cielene počas možných budúcich otrasov a kríz, ako aj zvýšiť účinnosť tohto opatrenia. Od úverovej inštitúcie, ktorá uplatňuje diskrečnú právomoc, sa bude predovšetkým vyžadovať, aby vypočítala upravený ukazovateľ finančnej páky len raz, a to v momente, keď vykonáva diskrečnú právomoc, a vychádzala pri tom z hodnoty oprávnených rezerv inštitúcie v centrálnej banke a veľkosti celkovej expozície inštitúcie v deň, keď príslušný orgán inštitúcie vyhlási, že existujú výnimočné okolnosti, ktoré oprávňujú výkon diskrečnej právomoci. Upravený ukazovateľ finančnej páky sa bude uplatňovať počas celého obdobia vykonávania diskrečnej právomoci a nebude sa meniť podľa súčasného mechanizmu kompenzácií. Zmeny mechanizmu kompenzácií si vyžadujú aj zmeny v článku 429a ods. 1 písm. n), aby sa umožnilo vylúčenie všetkých oprávnených rezerv v centrálnej banke, nielen tých, ktoré sa vylúčili po nadobudnutí účinnosti výnimky [článok 1 bod 1 písm. a) návrhu].

Dátum začiatku uplatňovania výnimky pre určité softvérové aktíva z kapitálových zrážok

Nariadením CRR II sa zaviedli ustanovenia na zmenu regulačného zaobchádzania s „obozretne ocenenými softvérovými aktívami“, ktoré nie sú významne dotknuté situáciou, keď bola činnosť ukončená (t. j. riešenie krízovej situácie, platobná neschopnosť alebo likvidácia inštitúcie). Od inštitúcií sa už nebude vyžadovať odpočítanie týchto konkrétnych softvérových aktív od vlastného kapitálu Tier 1 [článok 36 ods. 1 písm. b) nariadenia CRR]. Orgán EBA bol poverený vypracovaním návrhu regulačných technických predpisov s cieľom bližšie určiť, ako sa má táto výnimka zo zrážok uplatňovať, a to vymedzením rozsahu softvérových aktív, ktoré sa majú vyňať, a spôsobu, akým budú rizikovo vážené (článok 36 ods. 4 nariadenia CRR). Dátum začiatku uplatňovania revidovaného zaobchádzania so softvérovými aktívami bol stanovený na 12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto regulačného technického predpisu (článok 3 ods. 7 nariadenia CRR II).

V kontexte urýchljeného začatia využívania digitálnych služieb v dôsledku verejných opatrení, ktoré boli prijaté na riešenie pandémie ochorenia COVID-19, sa mení dátum začiatku uplatňovania s cieľom povoliť skoršie uplatňovanie výnimky, a to od dátumu nadobudnutia účinnosti regulačného technického predpisu (článok 2 bod 3 návrhu).

Dátum začiatku uplatňovania špecifického zaobchádzania pre určité úvery zabezpečené dôchodkami alebo platmi

Nariadením CRR II sa v článku 123 nariadenia CRR zaviedlo priaznivejšie zaobchádzanie s určitými úvermi, ktoré úverové inštitúcie poskytujú dôchodcom alebo zamestnancom s trvalou pracovnou zmluvou. Toto priaznivé zaobchádzanie sa zaviedlo z dôvodu dodatočných záruk spojených s takýmito úvermi vyplývajúcimi z bezpodmienečného prevodu časti dôchodku alebo platu dlžníka na túto úverovú inštitúciu. Uplatňovanie tohto zaobchádzania v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19 by inštitúcie podnietilo k tomu, aby zvýšili poskytovanie úverov zamestnancom a dôchodcom. Aby mohli inštitúcie profitovať z priaznivejšieho zaobchádzania už počas pandémie ochorenia COVID-19, posúva sa dátum uplatňovania tohto ustanovenia (článok 2 bod 1 návrhu).

Dátum začiatku uplatňovania revidovaného faktora na podporu MSP a faktora na podporu infraštruktúry

Nariadením CRR II sa vykonala zmena článku 501 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o úpravu požiadaviek na vlastné zdroje pre nezlyhané expozície voči MSP (faktor na podporu MSP), a v článku 501a nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa zaviedla nová úpravu požiadaviek na vlastné zdroje pre expozície voči subjektom, ktoré prevádzkujú alebo financujú fyzické štruktúry alebo zariadenia, systémy a siete, ktoré poskytujú alebo podporujú základné verejné služby (faktor na podporu infraštruktúry). Tieto podporné faktory umožňujú priaznivejšie zaobchádzanie s určitými expozíciami voči MSP a infraštruktúre, aby sa motivovali inštitúcie k obozretnému zvýšeniu miery poskytovania úverov pre tieto subjekty. V súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 je nevyhnutné, aby banky pokračovali v poskytovaní úverov MSP a aby podporovali investície do infraštruktúry. Preto sa posúva dátum uplatňovania týchto dvoch podporných faktorov stanovených v článku 3 nariadenia CRR II (článok 2 bod 1 návrhu).

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013 a nariadenie (EÚ) 2019/876,
pokiaľ ide o úpravy v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013¹¹ sa spolu so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ¹² ustanovuje prudenciálny regulačný rámec pre inštitúcie, ktoré pôsobia v Únii. Tento prudenciálny rámec, ktorý bol prijatý v nadväznosti na finančnú krízu, ktorá prepukla v rokoch 2007 – 2008, a ktorý do veľkej miery vychádzal z medzinárodných noriem schválených v roku 2010 Bazilejským výborom pre bankový dohľad (BCBS) a ktorý je známy aj ako rámec Bazilej III, prispel k zvýšeniu odolnosti inštitúcií pôsobiacich v Únii a k ich lepšej pripravenosti na to, aby dokázali čeliť možným ťažkostiam vrátane ťažkostí vyplývajúcich z možných budúcich kríz.
- (2) Nariadenie (EÚ) č. 575/2013 bolo od svojho nadobudnutia účinnosti niekoľkokrát zmenené v snahe odstrániť zostávajúce nedostatky prudenciálneho regulačného rámca a vykonať určité zostávajúce prvky globálnej reformy finančných služieb, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie odolnosti inštitúcií. Spomedzi následných zmien možno spomenúť nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2395¹³, ktorým sa do

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2395 z 12. decembra 2017, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o prechodné dojednania na zmiernenie vplyvu zavedenia IFRS 9 na vlastné zdroje a vplyvu zaobchádzania s veľkou majetkovou angažovanosťou v prípade expozícií

nariadenia (EÚ) č. 575/2013 zaviedli prechodné dojednania na zmiernenie vplyvu zavedenia medzinárodného štandardu finančného výkazníctva 9 – Finančné nástroje (IFRS 9) na vlastné zdroje. Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/630¹⁴ sa do nariadenia (EÚ) č. 575/2013 zaviedla požiadavka minimálneho krytia strát pri problémových expozíciách (takzvaný prudenciálny zabezpečovací mechanizmus). Ďalej možno spomenúť nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/876¹⁵, ktorým sa do nariadenia (EÚ) č. 575/2013 zaviedli určité záverečné prvky sfinalizovaného rámca Bazilej III, spomedzi ktorých možno spomenúť nové vymedzenie ukazovateľa finančnej páky a vankúša ukazovateľa finančnej páky, ktoré inštitúciám bránia v tom, aby nadmerne zvyšovali pákový efekt, ďalej priaznivejšie prudenciálne zaobchádzanie z určitými softvérovými aktívami, priaznivejšie zaobchádzanie s úvermi zabezpečenými dôchodkami alebo platmi, revidovaný faktor na podporu úverov malým a stredným podnikom (MSP) a faktor na podporu projektov v oblasti infraštruktúry.

- (3) Vážny hospodársky otras spôsobený pandémiou ochorenia COVID-19 a výnimočné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia majú na hospodárstvo ďalekosiahly vplyv. Podniky čelia narušeniu dodávateľských reťazcov, dočasnému zatváraniu a zníženému dopytu, zatiaľ čo domácnosti sú konfrontované s nezamestnanosťou a klesajúcimi príjmami. Verejné orgány na úrovni Únie a členských štátov podnikli rozhodné kroky na podporu domácností a solventných podnikov v tom, aby dokázali prekonať toto závažné, no iba dočasné spomalenie hospodárskej činnosti a z neho vyplývajúci nedostatok likvidity.
- (4) Inštitúcie budú v procese obnovy zohrávať kľúčovú úlohu. Zároveň je pravdepodobné, že zhoršujúca sa hospodárska situácia zasiahne aj ich. Príslušné orgány poskytnú inštitúciám dočasný kapitál, likviditu a prevádzkové úľavy s cieľom zabezpečiť, aby si mohli naďalej plniť úlohu pri financovaní reálnej ekonomiky v čoraz náročnejšom prostredí. Komisia, Európska centrálna banka a Európsky orgán pre bankovníctvo objasnili, ako sa má uplatňovať flexibilita, ktorá je už zakotvená v nariadení (EÚ) č. 575/2013, keď vydali výklady a usmernenia týkajúce sa uplatňovania prudenciálneho rámca v kontexte šírenia ochorenia COVID-19¹⁶. V reakcii na

voči niektorým subjektom verejného sektora denominovaných v domácej mene ktoréhokoľvek členského štátu (Ú. v. EÚ L 345, 27.12.2017, s. 27).

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/630 zo 17. apríla 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o minimálne krytie strát pri problémových expozíciách (Ú. v. EÚ L 111, 25.4.2019, s. 4).

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/876 z 20. mája 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o ukazovateľ finančnej páky, ukazovateľ čistého stabilného financovania, požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky, kreditné riziko protistrany, trhové riziko, expozície voči centrálnym protistranám, expozície voči podnikom kolektívneho investovania, veľkú majetkovú angažovanosť, požiadavky na predkladanie správ a zverejňovanie informácií, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 150, 7.6.2019, s. 1).

¹⁶ Patrí sem oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Výkladové oznámenie Komisie o uplatňovaní účtovných a prudenciálnych rámcov na uľahčenie poskytovania bankových úverov EÚ – Podpora podnikov a domácností v prostredí COVID-19 [COM(2020) 169 z 28.4.2020]; tlačová správa „ECB Banking Supervision provides further flexibility to banks in reaction to coronavirus“ (*Bankový dohľad ECB poskytuje bankám ďalšiu flexibilitu v reakcii na koronavírus*) a sprievodný súbor často kladených otázok a odpovedí, 20. marca 2020 (<https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ssm.pr200320~4cddbcbf466.en.html>); vyhlásenie orgánu EBA o uplatňovaní prudenciálneho rámca, pokiaľ ide o zlyhanie, odklad splátok a IFRS 9 v nadväznosti na opatrenia súvisiace s ochorením COVID-19, 25. marca 2020, k dispozícii na adrese: <https://eba.europa.eu/eba-provides-clarity-banks-consumers-application-prudential-framework-light-covid-19-measures>.

pandémiu ochorenia COVID-19 Bazilejský výbor pre bankový dohľad poskytol aj určitú flexibilitu pri uplatňovaní medzinárodných noriem¹⁷.

- (5) Je dôležité, aby inštitúcie použili svoj kapitál tam, kde je najviac potrebný, a aby to regulačný rámec Únie umožňoval, pričom by sa malo zároveň zabezpečiť, aby inštitúcie konali obozretne. Popri flexibilitě, ktorá sa poskytuje v existujúcich pravidlách, by sa cieľenými zmenami nariadenia (EÚ) č. 575/2013 zabezpečilo, aby uvedený prudenciálny rámec plynule koexistoval s rozličnými opatreniami, ktorými sa rieši núdzová situácia súvisiaca s ochorením COVID-19.
- (6) Výnimočné okolnosti súvisiace s pandémiou ochorenia COVID-19 a bezprecedentný rozsah súvisiacich výziev si vyžadujú, aby sme okamžite konali s cieľom zabezpečiť, že inštitúcie budú mať podmienky na to, aby účinne smerovali finančné prostriedky do podnikov a domácností a absorbovali hospodárske otrasy spôsobené pandémiou ochorenia COVID-19.
- (7) Záruky poskytnuté v kontexte pandémie ochorenia COVID-19 národnými vládami alebo inými verejnými subjektmi, ktoré sú oprávnené ako poskytovatelia zabezpečenia v rámci pravidiel na zmiernenie kreditného rizika podľa tretej časti kapitoly 4 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, sú porovnateľné, pokiaľ ide o ich účinky zmiernenia rizika na záruky poskytnuté oficiálnymi agentúrami na podporu exportu v zmysle článku 47c nariadenia (EÚ) č. 575/2013. Preto je opodstatnené zosúladiť minimálne požiadavky na krytie pre problémové expozície, ktoré využívajú záruky poskytnuté národnými vládami alebo inými verejnými subjektmi, s minimálnymi požiadavkami na krytie pre problémové expozície, ktoré využívajú záruky poskytnuté oficiálnymi agentúrami na podporu exportu. So zárukami a protizárukami, ktoré sa v súlade s pravidlami štátnej pomoci poskytujú v kontexte pandémie ochorenia COVID-19, by sa preto malo zaobchádzať rovnako ako so zárukami, ktoré poskytujú oficiálne agentúry na podporu exportu.
- (8) Z dôkazov, ktoré sa vyskytli v kontexte pandémie ochorenia COVID-19, zjavne vyplynulo, že možnosť dočasne z výpočtu veľkosti celkovej expozície inštitúcie vylúčiť určité expozície centrálnych bánk, ako sa uvádza v článku 429a nariadenia (EÚ) č. 575/2013 zmenenom nariadením (EÚ) 2019/876, by sa počas krízovej situácie mohla ukázať ako nevyhnutná. Účinnosť tohto opatrenia však zjavne brzdí znížená flexibilita vyplývajúca z mechanizmu kompenzácií spojeného a takýmto dočasnými výnimkami, ktorá by obmedzila schopnosť inštitúcií zvyšovať expozície centrálnych bánk v krízovej situácii. V konečnom dôsledku by to mohlo viesť k tomu, že inštitúcia bude nútená znížiť úroveň poskytovania úverov domácnostiam a podnikom. S cieľom predísť akýmkoľvek neželaným dôsledkom v súvislosti s mechanizmom kompenzácií a zabezpečiť účinnosť tohto vylúčenia vzhľadom na možné budúce otrasy a krízy by sa mechanizmus kompenzácií mal zmeniť pred tým, než sa požiadavka na ukazovateľ finančnej páky uvedená v článku 92 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 začne 28. júna 2021 uplatňovať v súlade s právom Únie. Až do začiatku uplatňovania zmenených ustanovení o výpočte ukazovateľa finančnej páky, ako boli zavedené

¹⁷

Pozri tlačovú správu „Basel Committee sets out additional measures to alleviate the impact of Covid-19“ (*Bazilejský výbor stanovuje dodatočné opatrenia na zmiernenie vplyvu Covid-19*), 3. apríla 2020 (<https://www.bis.org/press/p200403.htm>).

nariadením (EÚ) 2019/876, by sa článok 429a mal naďalej uplatňovať tak, ako bol zavedený delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2015/62¹⁸.

- (9) Na veľkú časť inštitúcií pôsobiacich v Únii sa od 1. januára 2018 vzťahuje štandard IFRS 9. V súlade s medzinárodnými normami, ktoré prijal BCBS, sa prostredníctvom nariadenia (EÚ) 2017/2395 do nariadenia (EÚ) č. 575/2013 zaviedli prechodné dojednania na zmiernenie potenciálne významného negatívneho vplyvu na vlastný kapitál Tier 1 inštitúcií vyplývajúci z očakávaného zaúčtovania úverových strát podľa IFRS 9.
- (10) Uplatňovanie štandardu IFRS 9 počas hospodárskeho poklesu spôsobeného pandemiou ochorenia COVID-19 môže viesť k náhlemu výraznému zvýšeniu rezerv na očakávané úverové straty, pretože v prípade mnohých expozícií možno bude treba vypočítať očakávané straty počas celej ich životnosti. BCBS dňa 3. apríla 2020 súhlasil s tým, že umožní väčšiu mieru flexibility pri vykonávaní prechodných dojednaní, ktorými sa postupne zavádza účinok štandardu IFRS 9. V snahe obmedziť možnú nestálosť regulátorného kapitálu, ktorá môže nastať, ak kríza spôsobená pandemiou ochorenia COVID-19 povedie k značnému zvyšovaniu rezerv na očakávané úverové straty, je nutné predĺžiť platnosť prechodných dojednaní aj v práve Únie.
- (11) S cieľom zmierniť potenciálny vplyv, ktorý by náhle zvýšenie rezerv na očakávané úverové straty mohlo mať na schopnosť inštitúcií poskytovať úvery klientom v čase, keď sú najviac potrebné, by sa prechodné dojednania mali predĺžiť o dva roky a inštitúciám by sa malo povoliť, aby v plnej miere opätovne zahrnuli do svojho vlastného kapitálu Tier 1 akékoľvek zvýšenie nových rezerv na očakávané úverové straty, ktoré vykážu v rokoch 2020 a 2021 v prípade svojich finančných aktív, ktoré nie sú úverovo znevýhodnené. Docielila by sa tým dodatočná úľava, pokiaľ ide o vplyv krízy vyvolanej ochorením COVID-19 na možný nárast potrieb inštitúcií v oblasti rezerv na základe štandardu IFRS 9, pričom by sa zároveň zachovali prechodné dojednania týkajúce sa očakávaných súm úverových strát určených ešte pred prepuknutím pandémie ochorenia COVID-19.
- (12) Inštitúcie, ktoré sa predtým rozhodli nevyužiť prechodné dojednania, majú možnosť zmeniť toto rozhodnutie kedykoľvek počas prechodného obdobia, a to pod podmienkou predchádzajúceho súhlasu ich príslušného orgánu. Následne a pod podmienkou schválenia orgánom dohľadu majú inštitúcie možnosť rozhodnúť sa prechodné dojednania neuplatňovať.
- (13) Skupina guvernérov centrálnych bánk a vedúcich pracovníkov centrálnych bánk zodpovedných za dohľad (GHOS) v marci 2020 zrevidovala harmonogram vykonávania záverečných prvkov rámca Bazilej. Hoci treba do práva Únie ešte stále zapracovať väčšinu záverečných prvkov, požiadavka na vankúš ukazovateľa finančnej páky pre globálne systémovo významné inštitúcie už bola zapracovaná prostredníctvom zmien, ktoré prinieslo nariadenie (EÚ) 2019/876. Dátum začiatku uplatňovania požiadavky na vankúš ukazovateľa finančnej páky by sa preto mal odložiť o jeden rok na 1. január 2023, ako bolo dohodnuté na medzinárodnej úrovni. Dátum začatia uplatňovania stanovený v nariadení (EÚ) 2019/876 by sa mal v súlade s tým upraviť, aby sa zabezpečili rovnaké podmienky na medzinárodnej úrovni pre

¹⁸

Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/62 z 10. októbra 2014, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o ukazovateľ finančnej páky (Ú. v. EÚ L 11, 17.1.2015, s. 37 – 43).

inštitúcie usadené v Únii a pôsobiace mimo nej. Ak by došlo k odloženiu uplatňovania požiadavky na vankúš ukazovateľa finančnej páky, počas obdobia odkladu by neexistovali žiadne následky nesplnenia uvedenej požiadavky, ako je uvedené v článku 141c smernice 2013/36/EÚ, a neexistovali by žiadne obmedzenia týkajúce sa rozdeľovania, ako je uvedené v článku 141b uvedenej smernice.

- (14) Vzhľadom na osobitné záruky spojené s úvermi, ktoré poskytujú úverové inštitúcie dôchodcom alebo zamestnancom s trvalou pracovnou zmluvou výmenou za bezpodmienečný prevod časti dôchodku alebo platu dlžníka na túto úverovú inštitúciu, bol článok 123 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 zmenený nariadením (EÚ) 2019/876 s cieľom umožniť priaznivejšie zaobchádzanie s takýmito úvermi. Uplatňovanie tohto zaobchádzania v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 by inštitúcie podnietilo k tomu, aby zvýšili poskytovanie úverov zamestnancom a dôchodcom. Preto je nevyhnutné posunúť dátumu začiatku uplatňovania uvedeného ustanovenia tak, aby ho inštitúcie mohli využívať už počas pandémie ochorenia COVID-19.
- (15) Ustanovenia o úprave rizikovo vážených nezlyhaných expozícií voči MSP uvedených v článku 501 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 (faktor na podporu MSP) boli zmenené nariadením (EÚ) 2019/876. Uvedeným nariadením sa do článku 501a nariadenia (EÚ) č. 575/2013 zaviedla aj nová úprava požiadaviek na vlastné zdroje na účely kreditného rizika pre expozície voči subjektom, ktoré prevádzkujú alebo financujú fyzické štruktúry alebo zariadenia, systémy a siete, ktoré poskytujú alebo podporujú základné verejné služby (faktory na podporu infraštruktúry). Keďže tieto podporné faktory umožňujú priaznivejšie zaobchádzanie s určitými expozíciami voči MSP a infraštruktúre, ich uplatňovanie v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 by motivovalo inštitúcie k tomu, aby zvýšili mieru poskytovania tak veľmi potrebných úverov pre tieto subjekty. Preto je nevyhnutné posunúť dátumu začiatku uplatňovania týchto dvoch podporných faktorov tak, aby ich inštitúcie mohli využiť už počas pandémie ochorenia COVID-19.
- (16) Prudenciálne zaobchádzanie s niektorými softvérovými aktívami bolo zmenené nariadením (EÚ) 2019/876 s cieľom ďalej podporiť prechod smerom k digitalizovanejšiemu bankovému sektoru. V kontexte urýchleného začatia využívania digitálnych služieb v dôsledku verejných opatrení, ktoré boli prijaté na riešenie pandémie ochorenia COVID-19, by sa malo očakávať uplatňovanie týchto zmien.
- (17) Keďže ciele tohto nariadenia, a to maximalizáciu kapacity úverových inštitúcií poskytovať úvery a absorbovať straty súvisiace s pandémiou ochorenia COVID-19 pri súčasnom zabezpečení ich nepretržitej odolnosti, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale vzhľadom na ich rozsah a dôsledky ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (18) Na to, aby sa výnimočné podporné opatrenia prijaté na zmiernenie vplyvu pandémie ochorenia COVID-19 plne prejavili, pokiaľ ide o udržanie a posilnenie odolnosti bankového sektora a poskytnutie motivácie pre inštitúcie na to, aby naďalej poskytovali úvery, pre zmierňujúci účinok týchto opatrení je nevyhnutné, aby sa bezodkladne odzrkadlili v spôsobe, akým sa určujú regulačné kapitálové požiadavky. S ohľadom na naliehavosť týchto úprav prudenciálneho rámca by toto nariadenie malo

nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

- (19) Vzhľadom na uvedenú naliehavosť sa považuje za nevyhnutné využiť výnimku z osemtyždňovej lehoty uvedenej v článku 4 Protokolu 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, ktorý tvorí prílohu k Zmluve o Európskej únii, Zmluve o fungovaní Európskej únie a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
- (20) Nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a (EÚ) 2019/876 by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1
Zmeny nariadenia (EÚ) č. 575/2013

Nariadenie (EÚ) č. 575/2013 sa mení takto:

1. Článok 429a, zmenený nariadením (EÚ) 2019/876, sa mení takto:
 - a) V odseku 1 sa úvodná veta písmena n) nahrádza takto:

„n) tieto expozície voči centrálnej banke inštitúcie za podmienok uvedených v odsekoch 5 a 6:“;
 - b) V odseku 7 sa vymedzenie pojmov „EM_{LR}“ a „CB“ nahrádza takto:

„EM_{LR} = veľkosť celkovej expozície inštitúcie v zmysle článku 429 ods. 4 vrátane expozícií vylúčených v súlade s odsekom 1 písm. n) tohto článku v deň verejného vyhlásenia uvedeného v odseku 5 písm. a) tohto článku; a

CB = celková hodnota expozícií inštitúcie voči jej centrálnej banke, ktorých vylúčenie je oprávnené v súlade s odsekom 1 písm. n), v deň verejného vyhlásenia uvedeného v odseku 5 písm. a).“
2. Článok 473a sa mení takto:
 - a) Odsek 1 sa mení takto:
 - i) v prvom pododseku: úvodná veta sa nahrádza takto:

„Odchylné od článku 50 a do konca prechodných období stanovených v odsekoch 6 a 6a tohto článku môžu nasledovné inštitúcie zahrnúť do svojho vlastného kapitálu Tier 1 sumu vypočítanú v súlade s týmto odsekom:“;
 - ii) druhý pododsek sa nahrádza takto:

„Suma uvedená v prvom pododseku sa vypočítava ako súčet týchto položiek:

 - a) v prípade expozícií, ktoré podliehajú rizikovým váham v súlade s treťou časťou hlavou II kapitolou 2, sumy (AB_{SA}) vypočítanej podľa tohto vzorca:
$$AB_{SA} = (A_{2,SA} - t_1) \times f_1 + (A_{4,SA} - t_2) \times f_2$$

kde:

A_{2,SA} = suma vypočítaná podľa odseku 2;

A_{4,SA} = suma vypočítaná podľa odseku 4 na základe súm vypočítaných podľa odseku 3;

f_1 = príslušný koeficient stanovený v odseku 6;

f_2 = príslušný koeficient stanovený v odseku 6a;

t_1 = zvýšenie vlastného kapitálu Tier 1 v dôsledku daňovej odpočítateľnosti sumy $A_{2,SA}$;

t_2 = zvýšenie vlastného kapitálu Tier 1 v dôsledku daňovej odpočítateľnosti sumy $A_{4,SA}$;

- b) v prípade expozícií, ktoré podliehajú rizikovým váham v súlade s treťou časťou hlavou II kapitolou 3, sumy (AB_{IRB}) vypočítanej podľa tohto vzorca:

$$AB_{IRB} = (A_{2,IRB} - t_1) \times f_1 + (A_{4,IRB} - t_2) \times f_2$$

kde:

$A_{2,IRB}$ = suma vypočítaná podľa odseku 2 a upravená podľa odseku 5 písm. a);

$A_{4,IRB}$ = suma vypočítaná podľa odseku 4 na základe súm vypočítaných podľa odseku 3, ktoré sa upravia podľa odseku 5 písm. b) a c);

f_1 = príslušný koeficient stanovený v odseku 6;

f_2 = príslušný koeficient stanovený v odseku 6a;

t_1 = zvýšenie vlastného kapitálu Tier 1 v dôsledku daňovej odpočítateľnosti sumy $A_{2,IRB}$;

t_2 = zvýšenie vlastného kapitálu Tier 1 v dôsledku daňovej odpočítateľnosti sumy $A_{4,IRB}$ “;

- b) V odseku 3 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) súčet 12-mesačných očakávaných úverových strát stanovených podľa odseku 5.5.5 prílohy týkajúcej sa štandardu IFRS 9 a sumy opravnej položky na stratu pre očakávané úverové straty počas celej životnosti stanovenej podľa odseku 5.5.3 prílohy týkajúcej sa štandardu IFRS 9 bez opravnej položky na stratu pre očakávané úverové straty počas celej životnosti pri úverovo znevýhodnených finančných aktívach vymedzených v dodatku A k prílohe týkajúcej sa štandardu IFRS, k 1. januáru 2020 alebo k dátumu prvého uplatnenia štandardu IFRS 9 podľa toho, ktorý dátum nastane neskôr.“

- c) V odseku 5 sa písmeno c) nahrádza takto:

„c) inštitúcie nahradia sumu vypočítanú podľa odseku 3 písm. b) tohto článku súčtom 12-mesačných očakávaných úverových strát stanovených podľa odseku 5.5.5 prílohy týkajúcej sa štandardu IFRS 9 a sumy opravnej položky na stratu pre očakávané úverové straty počas celej životnosti stanovenej podľa odseku 5.5.3 prílohy týkajúcej sa štandardu IFRS 9 bez opravnej položky na stratu pre očakávané úverové straty počas celej životnosti pri úverovo znevýhodnených finančných aktívach vymedzených v dodatku A k prílohe týkajúcej sa štandardu IFRS 9, k 1. januáru 2020 alebo k dátumu prvého uplatnenia štandardu IFRS 9 podľa toho, ktorý dátum nastane neskôr, zníženým o súčet súvisiacich súm očakávaných strát pre tie isté expozície vypočítaných v súlade s článkom 158 ods. 5, 6 a 10. Ak je výsledkom výpočtu záporné číslo, inštitúcia stanoví sumu uvedenú v odseku 3 písm. b) tohto článku vo výške, ktorá sa rovná nule.“

d) Odsek 6 sa nahrádza takto:

„6. Inštitúcie uplatňujú pri výpočte súm AB_{SA} a AB_{IRB} uvedených v odseku 1 druhom pododseku písm. a) a b) tieto koeficienty f_1 :

- a) 0,7 počas obdobia od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020;
- b) 0,5 počas obdobia od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021;
- c) 0,25 počas obdobia od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022;
- d) 0 počas obdobia od 1. januára 2023 do 31. decembra 2024.

Inštitúcie, ktorých účtovné obdobie sa začína po 1. januári 2020, ale pred 1. januárom 2021, upraví dátumy uvedené v prvom pododseku písm. a) až d) tak, aby zodpovedali ich účtovnému obdobiu, oznámia upravené dátumy svojmu príslušnému orgánu a zverejnia ich.

Inštitúcie, ktoré začnú uplatňovať účtovné štandardy uvedené v odseku 1 od 1. januára 2021 alebo po tomto dátume, uplatňujú príslušné koeficienty v súlade s prvým pododsekom písm. b) až d), pričom začnú koeficientom zodpovedajúcim roku prvého uplatnenia uvedených účtovných štandardov.“

e) Vkladá sa tento odsek 6a:

„6a. Inštitúcie uplatňujú pri výpočte súm AB_{SA} a AB_{IRB} uvedených v odseku 1 druhom pododseku písm. a) a b) tieto koeficienty f_2 :

- a) 1 počas obdobia od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020;
- b) 1 počas obdobia od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021;
- c) 0,75 počas obdobia od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022;
- d) 0,5 počas obdobia od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023;
- e) 0,25 počas obdobia od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024.

Inštitúcie, ktorých účtovné obdobie sa začína po 1. januári 2020, ale pred 1. januárom 2021, upraví dátumy uvedené v prvom pododseku písm. a) až e) tak, aby zodpovedali ich účtovnému obdobiu, oznámia upravené dátumy svojmu príslušnému orgánu a zverejnia ich.

Inštitúcie, ktoré začnú uplatňovať účtovné štandardy uvedené v odseku 1 od 1. januára 2021 alebo po tomto dátume, uplatňujú príslušné koeficienty v súlade s prvým pododsekom písm. b) až e), pričom začnú koeficientom zodpovedajúcim roku prvého uplatnenia uvedených účtovných štandardov.“

f) Odsek 7 sa mení takto:

i) písmeno b) sa vypúšťa;

ii) vkladá sa tento pododsek:

„Pri prepočte požiadaviek uvedených v tomto nariadení a v smernici 2013/36/EÚ na účely prvého pododseku sa suma AB_{SA} uvedenej v odseku 1 druhého pododseku písm. a) priradzuje riziková váha 100 %.“

g) Odsek 8 sa nahrádza takto:

„8. Počas období stanovených v odsekoch 6 a 6a tohto článku inštitúcie, ktoré sa rozhodli uplatňovať prechodné dojednania stanovené v tomto článku, zverejnia okrem informácií, ktoré sa požadujú v ôsmej časti, sumy vlastných

zdrojov, vlastného kapitálu Tier 1 a kapitálu Tier 1, podiel vlastného kapitálu Tier 1, podiel kapitálu Tier 1, podiel celkového kapitálu, ako aj ukazovateľa finančnej páky, ktoré by mali v prípade, keby neuplatňovali tento článok.“

h) Odsek 9 sa mení takto:

i) v prvom pododseku sa druhá veta nahrádza takto:

„Ak to inštitúcii vopred povolil príslušný orgán, inštitúcia môže počas prechodného obdobia svoje rozhodnutie zvrátiť.“;

ii) v druhom pododseku sa druhá a tretia veta nahrádzajú takto:

„V takomto prípade táto inštitúcia stanoví sumy A_4 a t_2 uvedené v odseku 1 vo výške, ktorá sa rovná nule. Ak to inštitúcii vopred povolil príslušný orgán, inštitúcia môže počas prechodného obdobia svoje rozhodnutie zvrátiť.“;

iii) dopĺňajú sa tieto pododseky:

„Inštitúcia, ktorá sa rozhodla uplatňovať prechodné dojednania stanovené v tomto článku, sa môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať odsek 2, pričom o tomto rozhodnutí bezodkladne informuje príslušný orgán. V takomto prípade táto inštitúcia stanoví sumy A_2 a t_1 uvedené v odseku 1 vo výške, ktorá sa rovná nule. Inštitúcia môže počas prechodného obdobia svoje rozhodnutie zvrátiť za predpokladu, že to vopred povolil príslušný orgán.

Príslušné orgány informujú orgán EBA najmenej raz ročne o uplatňovaní tohto článku inštitúciami, nad ktorými vykonávajú dohľad.“

3. Vkladá sa tento článok:

„Článok 500a

Dočasné zaobchádzanie s verejnými zárukami súvisiacimi s pandémiou ochorenia COVID-19

Odchylne od článku 47c ods. 3, až do [dátumu nadobudnutia účinnosti tohto pozmeňujúceho nariadenia + 7 rokov] sa koeficienty stanovené v článku 47c ods. 4 uplatňujú aj na tú časť problémovej expozície zaručenej oprávneným poskytovateľom uvedeným v článku 201 ods. 1 písm. a) až e), keď sa – pod podmienkou súladu s pravidlami Únie pre štátnu pomoc, ak sa uplatňujú – záruka alebo protizáruka poskytuje ako súčasť podporných opatrení na pomoc dlžníkom v kontexte pandémie ochorenia COVID-19.

Článok 2

Zmeny nariadenia (EÚ) 2019/876

Článok 3 nariadenia (EÚ) 2019/876 sa mení takto:

1. Vkladá sa tento odsek 3a:

„3a. Nasledujúce body článku 1 tohto nariadenia sa uplatňujú od [dátumu nadobudnutia účinnosti tohto pozmeňujúceho nariadenia]:

- a) bod 59, pokiaľ ide o ustanovenia o zaobchádzaní s určitými úvermi, ktoré poskytujú úverové inštitúcie dôchodcom alebo zamestnancom podľa článku 123 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
- b) bod 133, pokiaľ ide o ustanovenia o úprave rizikovo vážených nezlyhaných expozícií voči MSP uvedených v článku 501 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;

- c) bod 134, pokiaľ ide o úpravu požiadaviek na vlastné zdroje na účely kreditného rizika pre expozície voči subjektom, ktoré prevádzkujú alebo financujú fyzické štruktúry alebo zariadenia, systémy a siete, ktoré poskytujú alebo podporujú základné verejné služby uvedené v článku 501a nariadenia (EÚ) č. 575/2013.“
2. Odsek 5 sa nahrádza takto:
- „5. Článok 1 bod 46 písm. b) tohto nariadenia, pokiaľ ide o novú požiadavku na vlastné zdroje pre G-SII stanovenú v článku 92 ods. 1a nariadenia (EÚ) č. 575/2013, sa uplatňuje od 1. januára 2023.“
3. Odsek 7 sa nahrádza takto:
- „7. Článok 1 bod 18 tohto nariadenia, pokiaľ ide o článok 36 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, ktorý obsahuje ustanovenie o výnimke zo zrážok pre obozretne ocenené softvérové aktíva, sa uplatňuje od dátumu nadobudnutia účinnosti regulačných technických predpisov uvedených v článku 36 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.“

Článok 3 *Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie*

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
2. Toto nariadenie sa uplatňuje od [dátumu nadobudnutia účinnosti tohto pozmeňujúceho nariadenia] s výnimkou stanovenou v odseku 3.
3. Článok 1 bod 1 tohto nariadenia, pokiaľ ide o zmeny článku 429a nariadenia (EÚ) č. 575/2013 zmeneného nariadením (EÚ) 2019/876 vo vzťahu k mechanizmu kompenzácií, ktorý sa viaže na dočasné vylúčenie určitých rezerv centrálnych bánk, sa uplatňuje od 28. júna 2021.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda